

Helena Bartíková

Helena Bartíková se narodila 22. března 1955 v Humpolci. Její rodiče Marie a Bohumil měli ještě dvě starší děti Bohumila a Marii. Žila s rodiči v jejich rodinném domku nedaleko Humpolce do svých 20 let. Navštěvovala tam malotřídku, na prvním stupni jí učení šlo samo, velice ráda četla, s chutí se účastnila práce v dětské skupině Jiskřiček, později v Pionýru. Víceméně se členství v těchto dětských organizacích považovalo za samozřejmé, stejně jako členství v Socialistickém svazu mládeže (SSM) na střední škole.

1

Jako studentka se věnovala práci s dětmi, stala se vedoucí pionýrského oddílu ve vesnici, pracovala s nimi až do maturity. Její tatínek vstoupil tedy po II. světové válce do KSČ, odkud byl vyloučen v roce 1972 (při tzv. prověrkách) za své negativní postoje ke vstupu vojsk Varšavské smlouvy do Československa v srpnu 1968.

¹ Máma Marie, sestra Marie, bratr Bohumil, Helena a táta Bohumil. 60. léta, Humpolec.

Z tohoto důvodu také přišel o své zaměstnání vedoucího dopravy v Humpoleckých strojárnách, byl přeřazen na práci pomocného dělníka, v zimě v létě pracoval až do svého důchodu na dvoře strojíren. Z těchto důvodů se nemohla Helena přihlásit po maturitě v roce 1975 na Gymnázium Pelhřimov k přijímačkám na vysokou školu pedagogickou, což byl její sen, nemohla být ani přijata jako nekvalifikovaná vychovatelka do Černošic (s cílem dálkově si pedagogickou školu dodělat posléze) – přestože se dětem ve svém volném čase již dávno neoficiálně věnovala, z kádrových důvodů je nemohla vychovávat oficiálně.

Když se po maturitě zajímala v Humpoleckých strojárnách o zaměstnání, bylo jí řečeno, že kvůli tatínkovu postoji může jít pracovat pouze jako dělnice... Její maminka tehdy prosila šéfa personálního oddělení se sepjatýma rukama a s pláčem o pomoc. Tehdy se Helena rozhodla odejít z Humpolce.

První zaměstnání, odkud jí kladně odpověděli, bylo v ČKD Praha, Zásobování. V inzerátu hledali maturantku, která uměla psát všemi deseti na psacím stroji, pro referát *Socialistická soutěž*. Při přijímacím pohovoru byli nadšeni, místo jí, stejně jako ubytování a na tu dobu slušný plat, bylo přislíbeno, avšak po chvíli, kdy měla být smlouva s ní podepsána u nejvyššího šéfa, nastal zmatek – tento referát se svým kádrovým posudkem nemohla/nesměla vykonávat. Už se smířila s tím, že půjde navštívit další zaměstnání, odkud jí bylo také kladně odpovězeno, když přišel šéf oddělení zásobovačů, který jí vyloženě ze sympatií k politickému postoji tatínka nabídl místo za svoji sekretářku, která měla odejít za několik měsíců na mateřskou dovolenou.

V ČKD Zásobování pak pracovala do roku 1978, kdy odešla na první mateřskou dovolenou. Kolegové z amatérského divadla jí vyprávěli o roce 1968, o tancích na Václavském náměstí a také jejich názory a postoje ji silně ovlivnily. Z ČKD Praha, Zásobování tedy odešla po druhé mateřské dovolené, opustila Prahu a vrátila se do ní po různých životních peripetích v roce 1986.

Tehdy si našla zaměstnání v Supraphonu², kde pracuje dodnes. Práce a život v Supraphonu je její životní povolání, názory některých kolegů a kolegyně ji nadále formovaly, její názory byly k tehdejšímu režimu čím dál kritičtější. V letech 1987–1989 se s manželem stali členy Jonáš klubu, navštěvovali jejich „besídky“ i s dětmi, s dětmi zažili také některé demonstrace na Václavském náměstí proti režimu. Heleniny politické názory se už dávno odchýlily od původní výchovy v dětství a v mládí.

V červnu roku 1989 pro ni už bylo přirozené, že spolu se stejně smýšlejícími kolegyněmi podepsala petici Několik vět, ač věděla, že může mít nejen v zaměstnání problémy. Když bylo její jméno přečteno mezi dalšími ve vysílání rádia Svobodná Evropa, řešili jejich „případ“ na schůzi firemní buňky KSČ. Propuštěny nebyly, jejich šéfové se za ně postavili.

17. listopad nezažila přímo, sledovala ale dění v televizi, druhý den měli s manželem další představení v rámci Jonáš klubu. Hned od počátku „besídky“ bylo jasné, že bude v jiném duchu. Brzy po zahájení bylo představení přerušeno a na scénu přišli herci a účastníci demonstrace na Národní třídě, zrušili představení a vstoupili do stávk. Nastala debata o politické situaci. Po debatě Helena s manželem odcházeli domů nadšení a s očekáváním věcí příštích. V pondělí se v Supraphonu sešly jako první kolegyně, s kterými Helena podepsala Několik vět, přidávali se další kolegové, v dalších dnech se vybíraly peníze pro stávkující studenty. Helena se s blízkými a přáteli účastnila demonstrací.

Devadesátá léta prožila Helena Bartíková poklidně. Dnes žije v Kunicích. Vychovala děti a stará se o vnoučata. Také jako důchodkyně zůstává věrná Supraphonu, kde pracuje s archivními nahrávkami jako editorka a producentka digitálních alb. Tato práce ji pořád naplňuje.

² Supraphon je dnes kulturní památkou. Tím se stal dne 27. 10. 1998.